

PÆDAGOGISK LÆRERPLAN FOR ENGESVANG BØRNEHUSE 2016-2017

Institutionens navn og logo	
Beliggenhed	<p>Engesvang Børnehuse er beliggende på 3 forskellige adresser:</p> <p>Huset, Birkevej 15 Landsbyen, Birkevej 13 Klosterlund, Kragelundvej 6</p> <p>7442 Engesvang</p>
Fysiske rammer	<p>I Huset har vi mange kvadratmeter fordelt på både store og små rum, en lang gang med loft til kip og en sal. Landsbyen er en tidligere flygtningebarak, med mange gennemgangsrum. Klosterlund er indrettet i dels stuehuset fra en tidligere tørvefabrikant og i fodremesterboligen i den ene længe. Dette giver en del mindre rum og rum placeret i forskellige bygninger.</p> <p>Fælles for de fysiske rammer er, at vores ude-arealer giver mange muligheder og på alle matrikler er der gode legepladsforhold. Derudover benytter vi os meget af lokalområdet. Her taler vi især om ture til Bøllingsø, Holten, Åen bag Hallen, Sørensen Bakker, det grønne areal bag Birkevej13/15, Skallerund Sø, Naturlegepladsen ved Klosterlund osv.</p>
Hvem er vi	<p>Beskrivelse af børnegruppen, gruppen af medarbejdere, forældresamarbejde</p> <p>Pædagogik og pædagogisk praksis</p> <p>Engesvang Børnehuse er en børnehave normeret til 130 børn i alderen 2,9 år og frem til skolestart. Fordelingen ser således ud: Huset: 40-50 børn i alderen 2,9- skolestart Landsbyen: 40 børn i alderen 2,9 - skolestart Klosterlund: 40 børn i alderen 2,9 - skolestart</p> <p>I Engesvang Børnehuse er vi 22 ansatte. Vi har 1 institutionsleder, 2 teamledere, 1 teamkoordinator, 1 ressourcepædagog, 9 pædagoger, 7 pædagogmedhjælpere og 1 flexjobber. Derudover modtager vi pædagogstuderende, PAU studerende samt personer i virksomhedspraktik, løntilskud osv.</p> <p>Engesvang Børnehuse ligger i et geografisk afgrænset område. Dette betyder, at "alle" områdets børn er i vores regi og at vi har et, ofte mangeårigt, kendskab til familierne – dog har vi de senere år oplevet en stor tilflytning til Engesvang. Derfor møder vi flere og flere "nye" familier. Det afgrænsede område betyder, at børn og familier mødes i mange andre sammenhænge. Vi overleverer stort set alle børn til Engesvang Skole.</p> <p>I Engesvang Børnehuse er den pædagogiske praksis omkring Lærplanerne, bygget op omkring følgende vision og værdier:</p>

	<p>Vision Engesvang Børnehuse, stedet hvor vi trives og udvikles i fællesskab.</p> <p>Værdigrundlag I Engesvang Børnehuse arbejder vi engageret ud fra følgende 3 værdier: Trivsel Fællesskab Udvikling</p> <p>Trivsel alle tager ansvar for, at vi trives individuelt og socialt der er plads til humor og alvor der er balance mellem udfordringer og kompetencer en tydelig struktur skaber plads til spontanitet, nærvær og fordybelse</p> <p>Fællesskab vi ser potentialet i forskelligheder alle er en del af et forpligtende fællesskab vi er hinandens forudsætninger og vi gør hinanden bedre det er et trygt og rart sted at være</p> <p>Udvikling vi har fokus på kompetencer og potentialer den pædagogiske praksis er kendetegnet ved et fælles fagligt fundament vi er dynamiske, nysgerrige og stræber efter den bedste løsning</p> <p>sparring og videns deling er forudsætninger for sammen, at blive bedre</p> <p>De 3 værdier er gensidigt afhængige og understøtter hinanden. Vi arbejder med værdierne på 3 arenaer og er bevidste om, hvilken arena vi bevæger os på. De 3 arenaer er: børn, personale og forældre.</p> <p>Arbejdet med Læreplanerne foregår aldersopdelt i afdelingerne. Det er det pædagogiske personale i gruppen, der vha. SMTTE-modellen har ansvaret for at udfærdige, evaluere og dokumentere disse læringsmål.</p>
<p>Læring og didaktiske overvejelser</p>	
<p>Læring</p>	<p>Hvordan arbejder vi med didaktik og læring?</p> <p>Hvordan sikrer vi børnemiljøet i arbejdet med didaktik og læring? (kort beskrivelse)</p> <p>Der er læring i alle situationer og sammenhænge, det er vores ansvar at have øje for den, hvad end det foregår spontant eller planlagt. Læring er en proces, hvor vi støtter barnet i at tilegne sig nye kompetencer samt at udvikle sig til det hele menneske.</p> <p>I vores læringsperspektiv tilstræber vi, at se barnet som en aktiv medskabere. Læring kan foregå alene eller sammen med andre i et reflekteret læringsrum. Denne proces skal ses i sammenhæng med barnets behov og de sociale sammenhænge barnet befinder sig i. Læring bliver på den måde noget, der sker for det enkelte barn, men også for børnegruppen som helhed.</p>

	<p>Vores didaktiske overvejelser tager sit afsæt i barnets nærmeste udviklingszone. Hensigten er, at anerkende barnet i sin udvikling og tilrettelægge forløb således, at barnet udvikler sig, og samtidig udviser glæde og motivation for at deltage.</p>
<p>Læringsmiljø - og herunder pædagogisk tilrettelæggelse</p>	<p>Hvordan skaber vi gode læringsmiljøer, som understøtter differentierede fællesskaber og sikrer inklusion?</p> <p>Hvordan tilrettelægger og organiserer vi vores pædagogiske praksis? Børnemiljø - Hvordan inddrager vi børnemiljøet som en integreret del af den pædagogiske praksis?</p> <p>Vores læringsmiljø er meget struktureret og planlagt i sit udgangspunkt. Strukturen må ikke opfattes som rigid styring, den skal tværtimod fungere som en sikker base, hvorfra vi kan udleve vores vision og værdier. Strukturen er gennemgående på tværs af afdelingerne og er en del af den røde tråd, som vi kontinuerligt arbejder med at implementere.</p> <p>Vi har organiseret os således, at hver afdeling er aldersopdelt i 3 grupper med faste voksne. Vi har følgende grupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - En yngste gruppe, hvor børnene starter og oplever en tryk børnehaven start. Børnehaven er et stort skridt for nye børn og forældre, og derfor arbejder vi på, at sikre en tryk og forudsigelig hverdag for denne aldersgruppe. - En mellemgruppe, hvor børnene møder nye og større udfordringer, hvilket aktiviteterne planlægges ud fra. - En førskole gruppe, hvor vi målrettet arbejder på, at gøre børnene skoleparate såvel socialt som færdighedsmæssigt. Disse forløb planlægges ud fra en tæt dialog med Engesvang Skole. <p>Gældende for alle grupper, er at vores dagligdag er planlagt med faste rutiner og en tydelig struktur. Vores formiddage er struktureret således, at vi samler børnene i grupperne kl. 9 og gennemgår dagens program med børnene fx ved hjælp af piktogrammer. Kl. 9-11 kører vi fastlagte aktiviteter, som er planlagt med udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer. Læreplanstemaerne er lagt ind i et årshjul og planlægges af de primære voksne i gruppen med udgangspunkt i børnegruppen. Aktiviteterne varierer fra gruppe til gruppe, men vi er opmærksomme på længde og indhold dvs. hellere flere små korte aktiviteter i mindre grupper end få lange i store grupper. Når aktiviteterne er afviklet, samler vi børnene igen inden madpakkerne. Ved denne samling arbejder gruppen med temaer fx dialogisk læsning, årstider mv. Vi prioriterer begge samlinger og har generelt fokus samlinger, idet det støtter børnene i overgangene og tydeligt viser dem, hvornår aktiviteter starter og slutter (entre og exit). Når vi aldersopdeler børnene, er det ikke et fravalg af aldersintegrerede forløb. Vi kører også aldersintegrerede forløb, idet der ligeledes er meget læring at hente her.</p> <p>Ud fra den filosofi, at pædagogikken skaber rummet, har vi en ambition om, at reflektere over de valg vi træffer, når vi planlægger eller indretter vores læringsmiljø.</p>
<p>Personalets rolle</p>	<p>I Engesvang Børnehuse har personalet en afgørende rolle i forhold til barnets trivsel, udvikling og læring. Vi er meget bevidste om, at vi fungerer som rollemodeller i de relationer vi indgår i, da børnene spejler sig i vores handlinger. Vi arbejder ud fra en fælles vision samt værdigrundlag. Værdigrundlaget skal sikre, at personalet oplever frihed til at handle og kan træffe selvstændige</p>

beslutninger. Værdigrundlaget er samtidig en styreform, idet vi legitimerer vores beslutninger i værdigrundlaget.

Det er personalets ansvar, at udarbejde handleplaner og læringsmål for det enkelte barn med udgangspunkt i forskellige systemer vi kontinuerligt bruger, herunder Hjernens og Hjertets, DPU, sprogtest mv.

En forudsætning for at arbejde med læring, er, at relationerne bygger på tillid og trykthed mellem barn og voksen.

I vores didaktiske overvejelser jf. personalets rolle, gør vi følgende overvejelser i vores pædagogiske praksis:

- Hvad er de voksnes rolle
- Tydelig gruppeledelse
- Hvilket af de 3 læringsrum befinder vi os i? - Går vi foran barnet, ved siden af og bagved?
- Hvordan kan vi guide og motivere barnet til selv, at tage initiativ
- Hvad skal forældrenes rolle være i denne sammenhæng

Vi tilstræber, at være nærværende og deltagende sammen med børnene.

Samtidig er vi bevidste om, at børn skal have mulighed for at skabe sit eget læringsrum gennem fri leg.

Metoden bag udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan er et pædagogisk redskab til at understøtte barnets læring og den pædagogiske udvikling i institutionen. Det betyder, at beskrivelse og evaluering af læreplanen sker med fuld involvering af det pædagogiske personale. Læreplanen anvendes løbende som et pædagogisk værktøj til planlægning, refleksion og evaluering af pædagogiske processer og praksis med udvikling og læring for øje.

SMITTE-modellen

Den pædagogiske læreplan indarbejdes i den systemiske model SMITTE-modellen, der er bygget op omkring seks faktorer, som er indbyrdes afhængig af hinanden. Hvis man ændrer på en af faktorerne, påvirker det de andre faktorer.

Sammenhæng

På hvilken baggrund og ud fra hvilke forudsætninger iværksættes tiltaget?

Evaluering

Hvordan vil vi evaluere, har vi nået målene og hvad gør vi fremover?

Tegn

Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet?

Mål

Hvad vil vi gerne opnå med tiltaget?

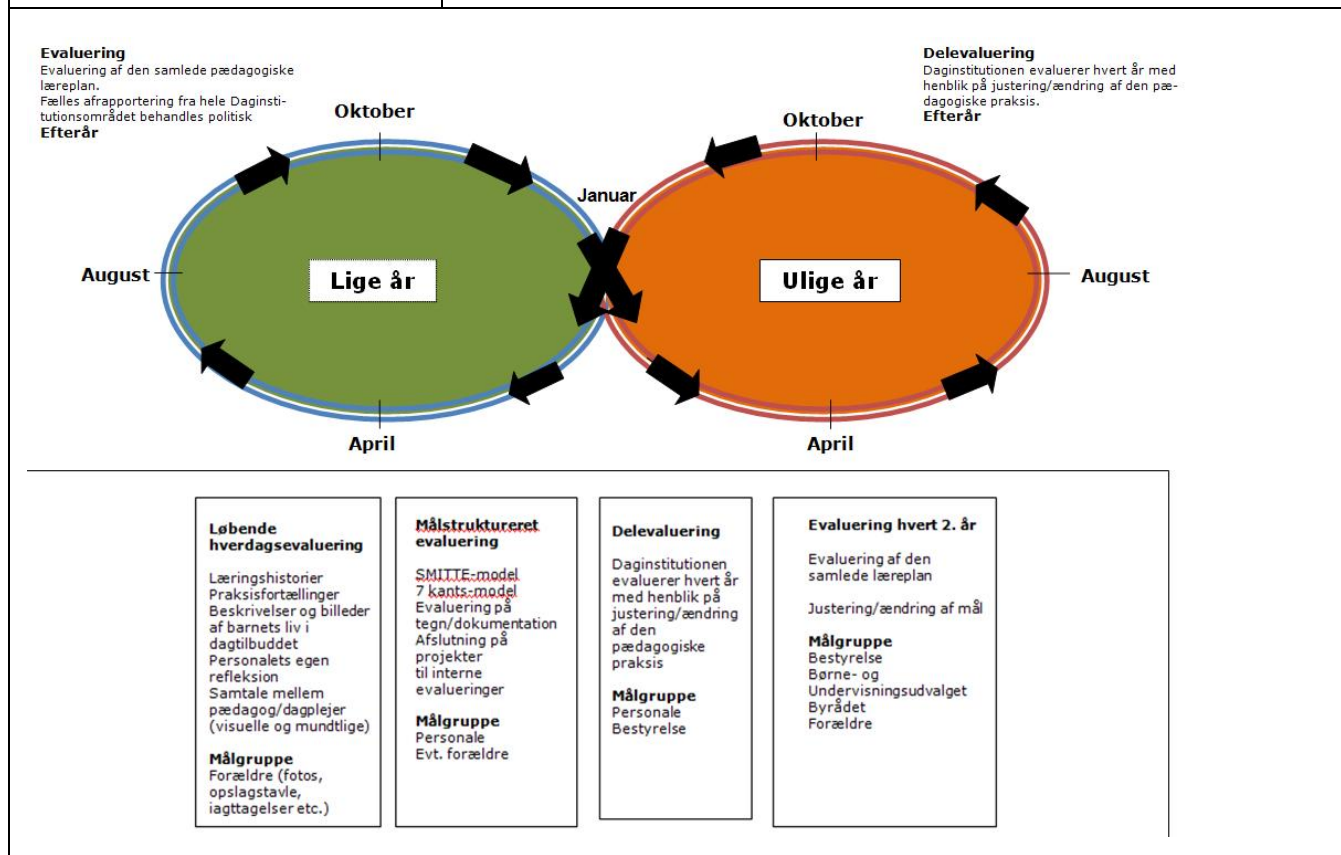
Inklusion

Hvordan bidrager tiltaget til at fremme socialt udsatte børns kapital?

Tiltag

Hvilke konkrete handlinger skal kendetegne tiltaget?

De 6 læreplanstemaer	<p>Med udgangspunkt i institutionens nuværende pædagogiske læreplan, samt planlægningen for de kommende 2 år, udarbejdes målbeskrivelser, tegn og tiltag for nedenstående områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Barnets alsidige personlige udvikling Social kompetence Sprog Krop og bevægelse Naturen og naturfænomener Kulturelle udtryksformer og værdier Børn med særligt behov Overgange Politiske målsætninger i Vision 2016 Eventuelle egne målsætninger <p>I praksis skal barnets udvikling ses i en helhed i forhold til alle 6 læreplanstemaer. Man kan dog have fokus på et enkelt tema i en periode eller ved en aktivitet i forbindelse udvikling og evaluering af den pædagogiske praksis.</p>
Evaluering	<p>Evaluering, i forbindelse med den pædagogiske læreplan, er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet.</p> <p>Evaluering handler således grundlæggende om opstilling af mål, dokumentation i forhold til målopfyldelse og vurdering af arbejdet.</p>

Barnets alsidige personlige udvikling	
Tema	Børns personlige udvikling sker bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af et fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne. Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre. At føle sig genkendt og husket af andre, både som det barn, der startede i dagtilbuddet, og den person, det senere udviklede sig til at blive, giver børn kontinuitet og tryghed.
Læringsmål	Hvad ønsker vi at udvikle/gøre bedre ud fra den generede viden, vi har fra vores evaluering og aktuelle børnegruppe? <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal udvikle psykisk robusthed – herunder sige til og fra, genkende og handle ud fra egne følelser og tackle modstand - Barnet føler sig som et værdsat individ
Inklusion	Hvordan sikrer vi, at arbejdet med social inklusion bliver en del af den konkrete indsats? <p>Barnet skal møde tydelige voksne, der bevidst arbejder efter at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn kan indgå. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og forsøger at skabe gode gruppe dynamikker.</p> <p>Vi møder barnet, hvor det er, og tager udgangspunkt i barnets interesser og ressourcer.</p>
Tiltag	Vi vil: <ul style="list-style-type: none"> - Støtte barnet, når det siger til og fra, og hjælpe det med at se på sammenhængen og intentionen bag - Vi sætter ord på barnets følelser og opbygge barnets kompetencer til at afkode egne og andres følelser - Vi vil udfordre børnene og lære dem at sige pyt, når de møder modstand - Vi vil anerkende barnet for det det er
Tegn på læring	Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet? <ul style="list-style-type: none"> - Vi ser barnet sige til og fra - Vi ser, at barnet kan udtrykke egne og andres følelser - Vi oplever færre konflikter, og at barnet kommer hurtigere videre - Vi ser børn der har mod og lyst til livet
Evalueringens processer	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Hvad skal evalueres?</div> <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal udvikle psykisk robusthed – herunder sige til og fra, genkende og handle ud fra egne følelser og tackle modstand - Barnet føler sig som et værdsat individ

Design (planlægning)

AI som evalueringsmodel

Man taler om det, der er sket, i et fremadrettet perspektiv:

- Hvad gik godt og hvorfor?
- Hvad kan med fordel udvikles?
- Hvor ønsker vi at komme hen?
- Hvordan sikres det, at vi når målet?

Vi supplerer og understøtter AI metoden med relevant materiale, herunder observationsskema, relationskema mv.

Gennemførelse

- Korte film
- billed dokumentation
- Hjerne og hjertet
- skriftlige observationer
- SMTTE

Analyse/ Bearbejdning af data

Stuemøde, opfølgingsmøder mv.

Formidling

Vi har fastlagt tid til vidensdeling på vores stuemøder, hvor vi overleverer relevant information. Derudover arbejder vi bevidst med et punkt "jeg er lykkedes med" på vores interne møder, hvor fokus netop er på læring og vidensdeling.

Derudover laver vi oplæg, praksisfortællinger ved personalemøder, forældremøder mv.

Implementering/an- vendelse

Vores pædagogiske læreplan er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet.

Vi forholder os til de indsamlede data og vurderer, hvad vi kan implementere i vores pædagogiske praksis og hvad der skal videreudvikles.

Sociale kompetencer	
Tema	Sociale kompetencer handler om at kunne indgå positivt med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer i forskellige situationer. Disse kompetencer udtrykkes og tilegnes af børn i samspil med hinanden og andre voksne.
Læringsmål	Hvad ønsker vi at udvikle/gøre bedre ud fra den generede viden, vi har fra vores evaluering og aktuelle børnegruppe? <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal udvikle kompetencer til at etablere og fastholde venskaber - Barnet skal udvikle evnen til at handle i sociale fællesskaber, herunder give omsorg og håndtere konflikter
Inklusion	Hvordan sikrer vi, at arbejdet med social inklusion bliver en del af den konkrete indsats? <p>Barnet skal møde tydelige voksne, der bevidst arbejder efter at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn kan indgå. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og forsøger at skabe gode gruppe dynamikker.</p> <p>Vi tager møder barnet, hvor det er, og tager udgangspunkt i barnets interesser og ressourcer.</p>
Tiltag	Hvilke konkrete handlinger vil vi sætte i værk - hvordan vil vi gøre det? <p>Vi vil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respektere etablerede venskaber og støtte dem i at opbygge nye - Arbejde med at styrke børnenes relationer i hverdagen fx ved at hjælpe hinanden i garderoben - I fællesskaber, så som samlinger og aktiviteter har vi fokus på at lære barnet at vente på tur, lytte, række hånden op og evnen til at føre en samtale mv.
Tegn på læring	Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet? <ul style="list-style-type: none"> - At børnene etablerer nye venskaber - At børnene har vedvarende venskaber - At børnene kan hjælpe hinanden - At børnene respekterer og anerkender hinanden - At børnene kan udsætte egne behov - At børnene kan vente på tur mm. - At børnene kan udvise omsorg for hinanden
Evalueringsprocessen	<p>Hvad skal evalueres?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal udvikle kompetencer til at etablere og fastholde venskaber - Barnet skal udvikle evnen til at handle i sociale fællesskaber, herunder give omsorg og håndtere konflikter <p>Design (planlægning)</p> <p>AI som evalueringsmodel Man taler om det, der er sket, i et fremadrettet perspektiv:</p>

- Hvad gik godt og hvorfor?
- Hvad kan med fordel udvikles?
- Hvor ønsker vi at komme hen?
- Hvordan sikres det, at vi når målet?
- Vi supplerer og understøtter AI metoden med relevant materiale, herunder observationsskema, relationskema mv.

Gennemførelse

- Korte film
- billede dokumentation
- Hjerne og hjertet
- skriftlige observationer
- SMTTE

Analyse/ Bearbejdning af data

Stuemøde, opfølgingsmøder mv.

Formidling

Vi har fastlagt tid til vidensdeling på vores stuemøder, hvor vi overleverer relevant information. Derudover arbejder vi bevidst med et punkt "jeg er lykkedes med" på vores interne møder, hvor fokus netop er på læring og vidensdeling.

Derudover laver vi oplæg, praksisfortællinger ved personalemøder, forældremøder mv.

Implementering/an- vendelse

Vores pædagogiske læreplan er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet. Vi forholder os til de indsamlede data og vurderer, hvad vi kan implementere i vores pædagogiske praksis og hvad der skal videreudvikles.

Sprog	
Tema	Et varieret og korrekt sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger børns mulighed for at blive forstået. En tidlig og god stimulering af børns ordforråd og forståelse af begreber og regler, der gælder for det talte sprog, er derfor en vigtig del af dagtilbuddet. Med sproglig udvikling menes både talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog.
Læringsmål	<p>Hvad ønsker vi at udvikle/gøre bedre ud fra den generede viden vi har fra vores evaluering og aktuelle børnegruppe?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal udvikle lysten til at lege med sproget, så det opnår en alderssvarende sprogudvikling indenfor talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog - Barnet skal udvikle kompetencen til at benytte sproget situationsbestemt, herunder konflikthåndtering, dialog og venskabsdannelse
Inklusion	<p>Hvordan sikrer vi, at arbejdet med social inklusion bliver en del af den konkrete indsats?</p> <p>Barnet skal møde tydelige voksne, der bevidst arbejder efter at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn kan indgå. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og forsøger at skabe gode gruppe dynamikker.</p> <p>Vi tager møder barnet, hvor dét er, og tager udgangspunkt i barnets interesser og ressourcer.</p>
Tiltag	<p>Hvilke konkrete handlinger vil vi sætte i værk - hvordan vil vi gøre det?</p> <p>Vi vil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Være bevidste om, hvordan vi kommunikerer i hverdagen - Stille åbne spørgsmål - Hjælpe børnene til at nævne begreber - Arbejde med gentagelser - Sige "jeg" <p>Arbejde bevidst med sprog i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vores samlinger - Aktiviteter - Dagligdag - Vi er opmærksomme på, hvilket materiale vi bruger til at arbejde med sproget, og vi vil være i tæt samarbejde med sproghuset - De voksne skal sikre tid og rum således, at barnet kan udvikle kommunikative kompetencer til fx at sige stop, sætte ord på i konflikter
Tegn på læring	<p>Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barnets sprog bliver mere nuanceret, længere sætninger, et øget ordforråd, mere detaljeret og konkret - Barnet bliver bedre til at bruge sproget situationsbestemt til fx at skabe relationer, løse konflikter
Evalueringsproces	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Hvad skal evalueres?</div> <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal udvikle lysten til at lege med sproget, så det opnår en

alderssvarende sprogudvikling indenfor talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog

- Barnet skal udvikle kompetencen til at benytte sproget situationsbestemt, herunder konflikthåndtering, dialog og venskabsdannelse

Design (planlægning)

AI som evalueringsmodel

Man taler om det, der er sket, i et fremadrettet perspektiv:

- Hvad gik godt og hvorfor?
- Hvad kan med fordel udvikles?
- Hvor ønsker vi at komme hen?
- Hvordan sikres det, at vi når målet?

Vi supplerer og understøtter AI metoden med relevant materiale, herunder observationsskema, relationskema mv.

Gennemførelse

- Korte film
- billede dokumentation
- Hjerne og hjertet
- skriftlige observationer
- SMTTE

Analyse/ Bearbejdning af data

Stuemøde, opfølgingsmøder mv.

Formidling

Vi har fastlagt tid til vidensdeling på vores stuemøder, hvor vi overleverer relevant information. Derudover arbejder vi bevidst med et punkt "jeg er lykkedes med" på vores interne møder, hvor fokus netop er på læring og vidensdeling.

Derudover laver vi oplæg, praksisfortællinger ved personalemøder, forældremøder mv.

Implementering/anvendelse

Vores pædagogiske læreplan er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet. Vi forholder os til de indsamlede data og vurderer, hvad vi kan implementere i vores pædagogiske praksis og hvad der skal videreudvikles.

Krop og bevægelse	
Tema	Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske evner, der styrker deres forudsætninger for at udvikle sig. Dagtilbud skal bidrage til at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed. En aktiv brug af naturen og dagtilbuddets nærmiljø giver muligheder for fysisk udfoldelse og udfordring. Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger udvikles børnenes færdigheder og vaner. De får erfaringer i, hvad det betyder at koble f.eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for, at andre kan have et andet udtryk og andre reaktioner.
Læringsmål	Hvad ønsker vi at udvikle/gøre bedre ud fra den generede viden vi har fra vores evaluering og aktuelle børnegruppe? <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal bevare sin naturlige lyst og glæde ved at bevæge sig - Barnet skal udvikle sine motoriske færdigheder, herunder fin- og grovmotoriske samt sanserne - Barnet skal udvikle kendskab til sundhedsfremmende faktorer, herunder ernæring, hygiejne og egen krop
Inklusion	Hvordan sikrer vi, at arbejdet med social inklusion bliver en del af den konkrete indsats? <p>Barnet skal møde tydelige voksne, der bevidst arbejder efter at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn kan indgå. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og forsøger at skabe gode gruppe dynamikker.</p> <p>Vi tager møder barnet, hvor dét er, og tager udgangspunkt i barnets interesser og ressourcer.</p>
Tiltag	Hvilke konkrete handlinger vil vi sætte i værk - hvordan vil vi gøre det? <p>Vi vil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I en struktureret hverdag, med engagerede voksne, lave planlagte aktiviteter, som også har øje for at gribe barnets egne initiativer - Bruge inde og ude faciliteter, samt nærområdets naturligt varierede terræn - Være bevidste om at udnytte hverdagens rutiner til at udvikle barnets motorik og kendskab til egen krop fx af- og påklædning, dække bord, toiletbesøg mv. - Lave faste hverdagsrutiner, der giver børnene gode og sundhedsfremmende vaner fx vaske hænder mv. - Lave et tema forløb om sundhedsfremmende ernæring
Tegn på læring	Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet? <p>Tegn på Læring:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Når børnene viser glæde ved at deltage i aktiviteten - Når vi ser en positiv motorisk udvikling ved de enkelte børn - Når børnene mestrer basale færdigheder som fx af- og påklædning - Når børnene selv kan se/tage initiativ til at vaske hænder - Når børnene snakker om/stiller spørgsmål om sundhed
Evalueringsproces	Hvad skal evalueres?

- Barnet skal bevare sin naturlige lyst og glæde ved at bevæge sig
- Barnet skal udvikle sine motoriske færdigheder, herunder fin- og grovmotoriske samt sanserne
- Barnet skal udvikle kendskab til sundhedsfremmende faktorer, herunder ernæring, hygiejne og egen krop

Design (planlægning)

AI som evalueringsmodel

Man taler om det, der er sket, i et fremadrettet perspektiv:

- Hvad gik godt og hvorfor?
- Hvad kan med fordel udvikles?
- Hvor ønsker vi at komme hen?
- Hvordan sikres det, at vi når målet?

Vi supplerer og understøtter AI metoden med relevant materiale, herunder observationsskema, relationskema mv.

Gennemførelse

- Korte film
- billede dokumentation
- Hjerne og hjertet
- skriftlige observationer
- SMTTE

Analyse/ Bearbejdning af data

Stuemøde, opfølgingsmøder mv.

Formidling

Vi har fastlagt tid til vidensdeling på vores stuemøder, hvor vi overleverer relevant information. Derudover arbejder vi bevidst med et punkt "jeg er lykkedes med" på vores interne møder, hvor fokus netop er på læring og vidensdeling.

Derudover laver vi oplæg, praksisfortællinger ved personalemøder, forældremøder mv.

Implementering/an- vendelse

Vores pædagogiske læreplan er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet. Vi forholder os til de indsamlede data og vurderer, hvad vi kan implementere i vores pædagogiske praksis og hvad der skal videreudvikles.

Naturen og naturfænomener	
Tema	Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i alt slags vejr. Temaet skal bidrage til at gøre børn bekendt med og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr. Børn kan få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente viden om naturfænomener og sammenhænge. Inddragelse af naturen kan danne grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.
Læringsmål	Hvad ønsker vi at udvikle/gøre bedre ud fra den generede viden vi har fra vores evaluering og aktuelle børnegruppe? <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal opnå indsigt i naturen, herunder dyr og planters livsbetingelser, naturens materialer - Barnet skal lære at behandle naturen respektfuldt, herunder dens ressourcer, regler og adfærd
Inklusion	Hvordan sikrer vi, at arbejdet med social inklusion bliver en del af den konkrete indsats? Barnet skal møde tydelige voksne, der bevidst arbejder efter at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn kan indgå. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og forsøger at skabe gode gruppe dynamikker. Vi møder barnet, hvor dét er, og tager udgangspunkt i barnets interesser og ressourcer.
Tiltag	Hvilke konkrete handlinger vil vi sætte i værk - hvordan vil vi gøre det? Vi vil: <ul style="list-style-type: none"> - Arbejde kontinuerligt med temaer, som fx årstider(herunder vejret), dyr, planter - Tage på ture ud i naturen, hvor vi bruger dens materialer, pinde, blade, bygge hule, snitte i træ mm. - Gripe deres naturlige interesser for naturen og dyreriget - Lære barnet, at rydde op efter sig i naturen, fx ved at samle skrald, miljøtema mm. - Arbejde med genbrugsmaterialer, mælkekartoner, syltetøjsglas mm.
Tegn på læring	Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet? <ul style="list-style-type: none"> - At barnet udviser kendskab til årstiderne, dyr og planter - At barnet selv tager initiativ i dagligdagen til at gøre brug af naturens materialer - At barnet på eget initiativ rydder op sig selv i naturen - At barnet leger i naturen, er nysgerrig og rører ved naturen uden ødelægge
Evalueringsproces	Hvad skal evalueres? <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal opnå indsigt i naturen, herunder dyr og planters livsbetingelser, naturens materialer - Barnet skal lære at behandle naturen respektfuldt, herunder dens

ressourcer, regler og adfærd

Design (planlægning)

AI som evalueringsmodel

Man taler om det, der er sket, i et fremadrettet perspektiv:

- Hvad gik godt og hvorfor?
- Hvad kan med fordel udvikles?
- Hvor ønsker vi at komme hen?
- Hvordan sikres det, at vi når målet?

Vi supplerer og understøtter AI metoden med relevant materiale, herunder observationsskema, relationskema mv.

Gennemførelse

- Korte film
- billede dokumentation
- Hjerne og hjertet
- skriftlige observationer
- SMTTE

Analyse/ Bearbejdning af data

Stuemøde, opfølgingsmøder mv.

Formidling

Vi har fastlagt tid til vidensdeling på vores stuemøder, hvor vi overleverer relevant information. Derudover arbejder vi bevidst med et punkt "jeg er lykkedes med" på vores interne møder, hvor fokus netop er på læring og vidensdeling.

Derudover laver vi oplæg, praksisfortællinger ved personalemøder, forældremøder mv.

Implementering/an- vendelse

Vores pædagogiske læreplan er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet. Vi forholder os til de indsamlede data og vurderer, hvad vi kan implementere i vores pædagogiske praksis og hvad der skal videreudvikles.

Kulturelle udtryksformer og værdier	
Tema	Dagtilbuddet skal give børn mulighed for at opleve kunst og kultur og for selv at udtrykke sig æstetisk. Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egne kulturelle rødder. Mødet med andre udtryksformer giver børn kendskab til, at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige. Temaet omhandler udtryksformer som børnelitteratur, film, faglitteratur, musik, billeder med mere. Men også deltagelse i kunstneriske arrangementer, udflugter til kulturelle tilbud i lokalsamfundet og andet kan bidrage til børns kulturelle kendskab.
Læringsmål	Hvad ønsker vi at udvikle/gøre bedre ud fra den generede viden vi har fra vores evaluering og aktuelle børnegruppe? <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal opnå kendskab til egen og andres kulturer – herunder institutionens normer og værdier - Barnet skal opnå kendskab til forskellige materialer og udtryksformer
Inklusion	Hvordan sikrer vi, at arbejdet med social inklusion bliver en del af den konkrete indsats? <p>Barnet skal møde tydelige voksne, der bevidst arbejder efter at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn kan indgå. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og forsøger at skabe gode gruppe dynamikker.</p> <p>Vi tager møder barnet, hvor dét er, og tager udgangspunkt i barnets interesser og ressourcer.</p>
Tiltag	Hvilke konkrete handlinger vil vi sætte i værk - hvordan vil vi gøre det? <p>Vi vil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fejre danske traditioner som fødselsdage, påske, jul, fastelavn mv. - Deltage i lokale kulturelle arrangementer - Forholde os nysgerrigt til andre kulturer - Sikre, at barnet opnår kendskab til forskellige materialer som maling, træ, ler, vand mv. - Give barnet kendskab til forskellige udtryksformer fx sange, musik, teater, litteratur, digitale medier mv.
Tegn på læring	Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet? <ul style="list-style-type: none"> - At børnene udviser forståelse og kendskab til de danske traditioner - At barnet udviser kendskab til, hvad de forskellige materialer kan bruges til - At barnet benytter sig af de forskellige udtryksformer fx synger, spiller mv. - At barnet viser interesse for fremmede kulturer
Evalueringsproces	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block; margin-bottom: 10px;">Hvad skal evalueres?</div> <ul style="list-style-type: none"> - Barnet skal opnå kendskab til egen og andres kulturer – herunder institutionens normer og værdier - Barnet skal opnå kendskab til forskellige materialer og udtryksformer

Design (planlægning)

AI som evalueringsmodel

Man taler om det, der er sket, i et fremadrettet perspektiv:

- Hvad gik godt og hvorfor?
- Hvad kan med fordel udvikles?
- Hvor ønsker vi at komme hen?
- Hvordan sikres det, at vi når målet?

Vi supplerer og understøtter AI metoden med relevant materiale, herunder observationsskema, relationsskema mv.

Gennemførelse

- Korte film
- billede dokumentation
- Hjerne og hjertet
- skriftlige observationer
- SMTTE

Analyse/ Bearbejdning af data

Stuemøde, opfølgingsmøder mv.

Formidling

Vi har fastlagt tid til vidensdeling på vores stuemøder, hvor vi overleverer relevant information. Derudover arbejder vi bevidst med et punkt "jeg er lykkedes med" på vores interne møder, hvor fokus netop er på læring og vidensdeling.

Derudover laver vi oplæg, praksisfortællinger ved personalemøder, forældremøder mv.

Implementering/anvendelse

Vores pædagogiske læreplan er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet. Vi forholder os til de indsamlede data og vurderer, hvad vi kan implementere i vores pædagogiske praksis og hvad der skal videreudvikles.

Børn med særlige behov

Tema

Børn har forskellige forudsætninger, og derfor er der også metoder og aktiviteter, der er mere hensigtsmæssige end andre, når det handler om børn med særlige behov.

Børn med særlige behov defineres som alle de børn, der har behov for en særlig tilrettelagt pædagogisk indsats for at udvikle deres kompetencer. Børn med særlige behov bør som udgangspunkt ikke udskilles fra resten af gruppen. Det

	pædagogiske personale skal sætte fokus på, hvilke metoder, aktiviteter med videre, der er velegnede til at inkludere børn med særlige behov i gruppen.
Læringsmål for det pædagogiske læringsmiljø	<ul style="list-style-type: none"> - Vi arbejder bevidst med en tydelig ramme og genkendelig struktur, som støtter op omkring børn med særlige behov - Vi vil skabe differencerede læringsrum, hvor alle børn kan deltage
Tiltag	<p>Vi vil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dagligt arbejde med en tydelig og forudsigelig struktur - Gennemgå piktogrammer ved samlinger og har klare strategier for overgange til nye sammenhænge fx aktiviteter - Tage udgangspunkt i det enkelte barn og dets interesser og ressourcer - Inddrage vores ressource pædagog, når det er relevant - Udarbejde handleplaner for børn med særlige behov - Samarbejde med andre relevante faggrupper
Tegn på læring	<ul style="list-style-type: none"> - Børn med særlige behov er trygge i hverdagen - Alle børn deltager i et omfang i vores aktiviteter - Vores ressource pædagog bliver involveret, når det er relevant - Der ligger handleplaner for børn med særlige behov - Vi samarbejder med øvrige faggrupper, når vi, i samarbejde med ressourcepædagog, vurderer dette er relevant
Evalueringsproces	<p>Hvad skal evalueres?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi arbejder bevidst med en tydelig ramme og genkendelig struktur, som støtter op omkring børn med særlige behov - Vi vil skabe differencerede læringsrum, hvor alle børn kan deltage <p>Design (planlægning)</p> <p>AI som evalueringsmodel Man taler om det, der er sket, i et fremadrettet perspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad gik godt og hvorfor? - Hvad kan med fordel udvikles? - Hvor ønsker vi at komme hen? - Hvordan sikres det, at vi når målet? <p>Vi supplerer og understøtter AI metoden med relevant materiale, herunder observationsskema, relationsskema mv.</p> <p>Gennemførelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korte film - billede dokumentation - Hjerne og hjertet - skriftlige observationer - SMTTE

	<p>Analyse/ Bearbejdning af data</p> <p>Stuemøde, opfølgingsmøder mv.</p> <p>Formidling</p> <p>Vi har fastlagt tid til vidensdeling på vores stuemøder, hvor vi overleverer relevant information. Derudover arbejder vi bevidst med et punkt "jeg er lykkedes med" på vores interne møder, hvor fokus netop er på læring og vidensdeling. Derudover laver vi oplæg, praksisfortællinger ved personalemøder, forældremøder mv.</p> <p>Implementering/anvendelse</p> <p>Vores pædagogiske læreplan er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet. Vi forholder os til de indsamlede data og vurderer, hvad vi kan implementere i vores pædagogiske praksis og hvad der skal videreudvikles.</p>
Overgange	
Tema	Børn og unges liv skal ses som en helhed. Derfor er det vigtigt at sikre et forpligtende samarbejde med forældrene og desuden et forpligtende tværfagligt samarbejde mellem de forskellige faggrupper og aktører, som har med barnet/den unge at gøre.
Læringsmål for det pædagogiske læringsmiljø	<p>Hvad er det børnene skal lære og kunne – hvad skal vi kigge efter? Hvad er forældrenes opgave, og hvad er de professionelle ansvar?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overgangene i Engesvang Børnehuse skabes med udgangspunkt i vores værdier. Gennem en nysgerrig og ligeværdig dialog med vores samarbejdspartnere har vi fokus på at vidensdele relevante oplysninger med hinanden - Vi har i samarbejdet med forældre, dagpleje, skole og DUF fokus på, at barnet opnår kendskab til de fysiske rammer, personale og de daglige strukturer således, at vi skaber en tryk overgang for barnet
Tiltag	<p>Vi vil overordnet benytte os af følgende arbejdsredskaber ift. overgangene: Hjernem og Hjertet, DPU og SPU</p> <p>Fra Dagpleje til Børnehave:</p> <p>Barnet (og dets forældre) modtager velkomstbrev med billede af børn og personale. Heri inviteres de til velkomstbesøg i børnehaven. Velkomstmøde – her udveksles viden omkring barnet og børnehaven. Barnet præsenteres for dets primærvoksne og de fysiske rammer. 6 mdr. efter opstart inviteres forældrene til opstartssamtale, hvor vi</p>

	<p>drøfter barnets trivsel.</p> <p>Fra børnehave til skole/DUF:</p> <p>Det skolesøgende barn deltager på tværs af afdelingerne i et særligt førskoleprojekt kaldet "Brobisserne".</p> <p>Forløbet foregår 1 gang ugentligt, starter i september og løber frem til juni og foregår som udgangspunkt i DUF´ens lokaler.</p> <p>I løbet af disse måneder intensiveres både samarbejdet på tværs af afdelingerne og samarbejdet med skole og DUF.</p> <p>Barnet kommer i løbet af foråret på besøg i en børnehaveklassetime. Her får det indblik i de fysiske rammer og strukturer samt hilst på børnehaveklasselærerne.</p> <p>De tilbringer derudover 4 eftermiddage i DUF´en. Her præsenteres det for DUF´ens personale samt stedets muligheder, regler og strukturer.</p> <p>Endelig oplever det i forløbet en hel "skoledag". Her får barnet mulighed for sammen med børnehaveklasselærerne at "lege skole", opleve overgangen fra skole til DUF samt have en eftermiddag i DUF´en.</p>
Tegn på læring	<ul style="list-style-type: none"> - Vi oplever, at barnet virker trygt og glad i børnehaven - Vi får, i dialogen, med forældrene tilbagemeldinger om, at barnet omtaler børnehaven positivt - Vi oplever, at barnet, igennem Brobisseforløbet, bliver fortrolige med de nye rammer, personaler, strukturer og glæder sig til skolestart - Vi får positive tilbagemeldinger fra forældre, skolens personale og DUF´ens personale om at barnet trives i skole og DUF
Evalueringsprocesser	<p>Hvad skal evalueres?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overgangene i Engesvang Børnehuse skabes med udgangspunkt i vores værdier. Gennem en nysgerrig og ligeværdig dialog med vores samarbejdspartnere har vi fokus på at vidensdele relevante oplysninger med hinanden - Vi har i samarbejdet med forældre, dagpleje, skole og DUF fokus på, at barnet opnår kendskab til de fysiske rammer, personale og de daglige strukturer således, at vi skaber en tryk overgang for barnet <p>Design (planlægning)</p> <p>AI som evalueringsmodel Man taler om det, der er sket, i et fremadrettet perspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad gik godt og hvorfor? - Hvad kan med fordel udvikles? - Hvor ønsker vi at komme hen? - Hvordan sikres det, at vi når målet? - <p>Vi supplerer og understøtter AI metoden med relevant materiale, herunder observationsskema, relationskema mv.</p>

Gennemførelse

- Korte film
- billede dokumentation
- Hjerne og hjertet
- skriftlige observationer
- SMTTE

Analyse/ Bearbejdning af data

Stuemøde, opfølgingsmøder mv.

Formidling

Vi har fastlagt tid til vidensdeling på vores stuemøder, hvor vi overleverer relevant information. Derudover arbejder vi bevidst med et punkt "jeg er lykkedes med" på vores interne møder, hvor fokus netop er på læring og vidensdeling.

Derudover laver vi oplæg, praksisfortællinger ved personalemøder, forældremøder mv.

Implementering/an- vendelse

Vores pædagogiske læreplan er en systematisk vurdering af, hvorvidt de opstillede mål er indfriet. Evaluering er både tilbageskuende og fremadrettet. Vi forholder os til de indsamlede data og vurderer, hvad vi kan implementere i vores pædagogiske praksis og hvad der skal videreudvikles.